

Elfizetési árak:

Égész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Helyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:
Főpiac, a város-
száll szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petít
sorokint 5 krjával
számítanak.

A holnap.

Irta: Saturnus

Debreczen, február 4.

Politikai körökben nagy fontosságúnak mondják a holnapi napot. Ekkor dől el a sokat hánytvetett koczka. Jobbra, vagy balra dől-e, nem tudjuk, de hogy eldől, az bizonyos.

A pártok esetleges kibékülésével (a mivel vajmi keveset biztat a nemzeti párt) — úgy mondják — a nagy kérdés még nem lesz megoldva.

Annyi bizonyos, hogy az esetleges béke aláírása után az ellenzéki pártok szövetsége meg fog szünni, mert nem lesz közös alapjuk, a mely egyesülésüket kívánatosá tenné. — Mindegyik külön-külön arra fog törekedni, hogy a talajt a legközelebbi választások számára alaposan előkészítse s minél több mandátumot biztosítson magának. Erre fog irányulni az ellenzéki pártok minden akciója.

Tegyük fel, hogy új kormány jó. Ez az új kormány mindenestre csak átmeneti lesz, melynek az lenne egyedüli feladata, hogy a politikai ellentéteket, a melyek csak akkor fognak igazán és teljes erővel kitörni, a lehetőségig enyhítse s az ország fejlő-

dését a mennyire annyira biztosítsa. Ez a küzdelem valószínűen a kormányok egész sorát morzsolta össze.

És vajjon mi történék a többséggel? A liberális párt, a mely három évtizeden át kormányozta Magyarországot, abban az esetben, ha megbontatnék: megszűnnék egységes, tömör pártnak lenni.

Azon a napon az ellentétek, melyek ma a pártszervezet sánczai mögött vivnak erős harcot az érvényesülésért, nyilvánvalókká lennének és nyílt küzdelmeket idéznének elő.

A liberális párt nagy része rendületlenül ragaszkodik Bánffy báróhoz, mint vezéréhez s ha a miniszterelnök akarja: akkor nem csak a liberális pártnak, hanem magának a parlamentnek is a legfontosabb tényezője marad.

Ezzel a faktórral minden következő kormánynak kell számolnia, hacsak a liberális párt bomlását nem akarja előidézni. Már pedig ez egyetlen kormánynak sem lehet célja, mert akkor új pártalakulásnak kellene bekövetkeznie.

Ki tudná megmondani, hogy ennek az átalakulásnak mi lenne az eredménye?

Magyarországnak e küzdel-

mes órákban egyetlen szerencséje még csak az lehet, ha vállvetve segítik megindítani a megakadt gépezetet azon államférfiai, akiknek éleslátását még nem támadta meg a pártpolitika, s a kik a ma mellett meglátják a holnapot is.

Az államok jövőjét nem a kicsinyes harcok, hanem a messze tekintő állambölesség és éleslátás biztosítják.

E gondolatokkal foglalkozva, aggodással és reménykedéssel elegyest várjuk a holnapot!

— **A békeszerzők.** Minden nap újabb és csattanósabb bizonyítékát hozza annak micsoda őszinteséggel és engesztelékeny hangulattal csinálják az ellenzéki képviselők a kompromisszumot. Azt a nagy titokban tartott, Argus-szemekkel őrzött s galambszíven melengtetett békét. A titkot úgy őrzik, hogy az obstrukció főközlönye már előző este közli az ellenzéknek azt az elaboratumát, a melyet a békegalambok csak másnap visznek meg a kormánynak. A békehangulatot pedig úgy csinálják, hogy nap-nap után újabb politikusokat irnak proskripcziós listára. Ez a lista kezd már ijeszten hosszulni. Legeslegelől szerepelt Bánffy. — Eleinte csak ő került proskripczióra. Hanem lassacskán megjött az ellenzék étvágya a mamelukhusra. Proskribálták a Tiszákat, az ugynevezett Tisza-klikkhez tartozó s azzal negyediziglen összekötésben levő összes kormánypártiakat. — Proskribálták azután Lukács Lászlót s végre a listára került Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter is, mert „annyi ér-

TÁRCZA.

Emlékeimből.

Irta: Foleki Miklós.

Nem nagy fontosságú epizód az, a mit itt leírok emlékeim tárházából, de mindenesetre érdekes vonásokat tartalmaz Petőfi jellemének megítéléséhez.

Petőfi 1846-ik év szeptember vagy október havában leverten érkezett Erdőről Debreczenbe s engem még az este fölkeresett. Feljött a szinpadra, megölelt mint régi barátját s első szava volt hozzám:

— Te! én holnap szavalni akarok.

— Nagyon örülök — mondám, kapva az alkalmon, — de hát mit?

— Majd reggel megmondom; csak tésed ki a szinlapra:

Petőfi szaval.

Röktön a nyomdába küldtem s a már kiszedett szinlap tetejére nagy betűkkel rányomattam: Petőfi Sándor a felvonások közt szaval.

Reggel korán széthordták a szinlapot s a közönség mohón kapkodta a jegyeket.

En a színház épületében laktam s vártam Petőfit. A költő nem sokára meg is jött s látva a közönség tódulását, így kiáltott fel:

— Jertek csak, majd szavalok nektek olyat, hogy szétszeditek ma a Nánásy színházát!

En elmosolyodtam az önbizalom e merész kifejezésére s újra kérdeztem tőle: mit fog szavalni?

— Az nem tartozik reád.

— Nem tartozik? Hát hogy a menykőbe ne tartoznék, hisz én vagyok az igazgató.

— Én besöpröm a publikumot, te besöpröd a pénzt, aztán nagyot vacsorálsz, punktum.

— Jó, jó, de nálunk censura is van, és én bizonyos körülmény következtében nem a legjobb lábon állok a cenzorral. Az öreg pedáns ember s újra megteheti velem, a mit már egyszer megtett.

— A cenzor kéreti igazgató urat, tessék hozzá jönni, — szakítá félbe egy hang társalgásunkat.

— Ahá, itt a farkas! — szólott Petőfi.

— Azonnal. Ez bizonyára a szavaltatért lesz, — mondám én.

— Menj csak — biztatott Petőfi — ha szükség lesz rá, majd magam is elmegyek.

Néhány perez mulva már otthon voltam.

— A cenzor okvetlenül kívánja a szavaltat beadását, másként meg nem engedi.

— Micsoda? Jerünk! Ugy is régóta éhezem a cenzorokra.

A Szent Anna utczai conviktus hosszú folyosóján végig menve, csakhamar K... czellája előtt állottunk. Kopogni akarok.

— Ej mit! szolt dühösen Petőfi — soha se kopogtass.

Az ajtó robajjal föltárult s mi a szoba közepén állottunk.

— Uraságod a cenzor?

— Igen is, kihez van szerencsém?

— Szerencséje van Petőfi Sándorhoz, ki a mai előadáson szavalni akar.

A jó öreg K... kissé fölingerült „a szerencséje van“ kitételre, de elnyomva neheztelését, lehetőleg nyájas mosolylyal kérdezte:

— És mit akar szavalni uraságod, ha kérdez nem szabad?

— Kérdeni szabad, de nem mondom meg.

— Nem mondja meg? Akkor nem szavalhat. Igazgató ur — folytatá felém fordulva — én a szavaltatot jogomnál fogva betiltom.

— Tilt bizony az ur... majd megmondom mit! — szolt a heves költő.

— Ej, ej, kissé csendesebben, ha kérem szabad; hát akkor miért tetszett hozzám fáradni, ha nem akarja megmondani?

— Miért? hogy elmondjam önnek s önben minden cenzornak egyenkint és összesen, hogy mennyire gyűlölöm önöket, a szabad gondolatok hóhérjait s mennyire óhajtom, hogy mindannyian egy sorban függjenek...

— Miféle impertinens beszéd ez? — vág közbe az öreg ur — függjenek?

zése sines a magyar közjog iránt, mint a gomblyukának." Így, differenciálás útján mégis csak oda jutunk szerencsésen, hogy az ellenzék fogja megjelölni a jövő miniszterelnököt. A koronának és a többségnek azonban meg lesz a joga, hogy ehhez Ament mondjon. Ezt nevezik az ellenzék békeszerzésnek s a parlamenti és alkotmányos rend helyreállításának.

— **Anglia és a francziák.** Három hét óta tart már a tárgyalás Franciaország és Anglia között a függőben lévő kérdésekről s mint most Párisból írják, remény van rá, hogy a két hatalom közötti konfliktust nemsokára szépen és békésen végleg el fogják intézni. A tárgyalások menetét nagyon megkönnyítette Celesse francia külügyminiszternek multkorai beszéde Franciaország külpolitikájáról. Ez a beszéd konziliánsabbá tette az angolokat. Az eddigi tárgyalások kizárólag az afrikai ügyekre vonatkoztak, mert bár a Fasoda-ügyet elintéztnek tekintik, a Bar-el-Gazal vidékén, vagyis a Nilus mellékfolyói mentén tisztázni kell mindkét hatalom pozícióját. Anglia nemrég büszkén hirdette, hogy más hatalmat a Nilus vízéhez egyáltalán nem enged s az a körülmény, hogy az angolok mégis tárgyalásba boesátkozzanak a Bar el-Gazal vidékéről, mutatja, hogy a két hatalom között a viszony valamivel megjavult. Az eddigi tanácskozásokon a madagaszkári és újfundlandi kérdés még szóba sem került; ezeket majd csak az afrikai ügyek rendezése után veszik tárgyalás alá.

Ez a csalódás!

Debreczen, február 4.

(D.) Az a hazafi, aki csak egy párti lapot szokott olvasni, bezzeg megjárja most. Aki most egy párti lapból akar okos lenni, annak nem irigyeljük a belátását. Ime a „Budapesti Hirlap“ vezérezikkének címe: „Békekötés előtt“; ime a „Pesti Hirlap“ vezérezikkének címe „A béke agomitálása.“ Na persze ez még

tegnap volt. A mai lapok még nem érkeztek meg Budapestről.

A „Budapesti Hirlap“ okoskodása abban kankludál, hogy a béke: aligha meglesz. A „Budapesti Hirlap“ azzal vigasztalja magát és olvasóit, hogy mit a királynak Hekaba! Ott feun kiegyezés kell, hadsereg kell, ujoncz kell! A ki ezt neki megadja az a vivát. Mit törődnek ott holmi indemnittel akárkinak lesz is megszavazva. A fő hogy meg legyen szavazva, hogy a katonaság számára pénz legyen. Mit törődnek ott a hárszabályok revíziójával! Az a fő hogy ujoncz legyen. A „Budapesti Hirlap“ tehát se Bánffyra, sem a szabadelvű pártra nem ad semmit, a koronát úgy festi le, mint akinek ennél kisebb gondja is nagyobb... És mivel, hogy az ellenzék azt, amit a korona kíván, megadni kész: Bánffy mehet!..

A „Pesti Hirlap“ nem így gondolkodik. A „Pesti Hirlap“ a békében azért nem bizik és nem hisz, mert az ellenzék a koronáról azt tételezi föl amit a „Budapesti hirlap“ tolmácsol, holott a szabadelvű párt magatartásán fordul meg minden, miután pedig a szabadelvű párt az ellenzék ultimátumát aligha elfogadja, a békéből is aligha lesz valami.

Hát aki a „Budapesti Hirlapot“ vagy a „Pesti Hirlapot“ egymagában olvassa, az most az éjszaki sark és a déli sark. Az éjszaki azt hiszi, hogy déli nincs, a déli pedig hogy éjszaki nincs. míg ellenben aki mindkettőt olvassa, az az egyenlítő alatt áll és nagy hőséget érez. Hihetőleg a kormánynak is, Bánffyra is, Horánszkyknak is, a disszidenseknek is, a szabadelvű pártnak is, a nemzetinek is, meg a többinek is melege van. Azt azonban, hogy a koronának csak

kiegyezés, pénz és ujoncz kell, még se hisszük.

A koronának pénz, ujoncz, kiegyezés igaz hogy kell, de obstrukció nem kell, a kisebbség terrorizmusa nem kell, a szabadelvű párt szakadása nem kell és egy megbizhatatlan párt-kanglomeráció szintén nem kell. A korona még nincs annyira megszorulva hogy: „Jobb ma egy veréb mint holnap egy tuzok“ közmondás alapjára álljon s az ismét bekövetkező obstrukciók és kisebbségi terrorizmusok uzsora-kamatával fizesse meg az ellenzék által egy más kormánynak kegyesen megszavazandó indemnittel.

Egy választást csak ki bír még állni az ország s a mai ellenzék egy negyedrészre se kerül vissza. Ha az ellenzék tud írni proklamációkat, a szabadelvű párt is tud. Ha az ellenzék tud védekezni, mi is tudunk! És ha kimondja a kormány és többség, hogy ő parlamentet nem az országos ellenzékkel szemben, hanem a parlamenti alkotmányt tönkretenni igyekvő obstrukciós, személyes gyűlölködésből az ország kiszámíthatlan kárára akadékoskodó képviselőkkel szemben oszlatta föl s abban a kerületben, ahol más képviselőt akarnak választani, ellenjelöltet nem állít, hát meglátnók, hát kerület azonosítaná magát az obstrukcióval s hogy a mai obstrukcióból hány kerülne vissza?

Nagyon elhibázott kalkulusa van tehát az igen tisztelt ellenzéknek, ha azt hiszi, hogy az ő obstrukciójától meg van ijedve még a korona is. Többet mondunk: senki sines!... **Ez a csalódás!** És azok a hirlapok, melyek az ellenzékot ebben a csalódásban ringatják, az ellenzék alatt ássák az aknát és az ellenzékot őt fogják fölrobbantani.

— Igen függjenek. A mi nemsokára be is következik Magyarország minden cenzorával.

— Ejnye, de goromba ember ön — szolt méltatlankodva a pater — most tessék távozni, nincs több szavam.

— De nem távozom! válaszolt Petőfi székét ragadva s leült a szoba közepére.

Az öreg ur, ki e perczben minden lélekjelenlétét elveszítette, hol piksziséhez hol zsebkendőjéhez kapkodott.

A felbőszített cenzor és az előtte gunyosolylyal ülő Petőfi méltó tárgy lett volna akármely művész ecsetére.

— De Sándor — szólék esillapítólag — jere menjünk.

— Vigye, vigye barátom, — vágott közbe az öreg, — vigye, mert nem állok jót magamról!

— De nem visz; megyek, ha nekem tetszik; de nem megyek csak azért, mert önnek úgy tetszik. Szólítsa kollegáit, de az egész konviktus sem visz ki innen!

— Soha ilyen rabiátus embert!

A pap mérgében egy másik székot vett elő, leült szembe vele s szikrázó szemekkel néztek egymásra. En nevettem, s a fölött tanakodtam magamban, hogy melyik fogja a másikat kibőjtölni.

Egyszerre csak Petőfi sebesen föl-emelkedik székéről:

— Csak azért is szavalni fogok!

— De nem fog!

— Majd megmutatom én!

— De én is megmutatom! szolt az öreg székéről fölkelve s két kezével az asztalra támaszkodva.

— Jer Sándor, jer, — mondám én az ajtót kinyitva s Petőfit karon fogva.

— De azért is fogok!

— De nem fog!

— Hóhér!

— Hóhér vagy magad!

A legválogatottabb czimzések válta kozása közben haladtunk végig a hosszú folyosón; elől Petőfi, nyomban utána a pap, ujrázva és duplázva a költő nyajaszkodásait.

Hazaérve, Petőfi a divánon végig vágta magát és nagyot nevetett.

— De mit csinálunk most?

— Mit? hát szavalni fogok.

— No már engedj meg, édes barátom, én nem tehetem ki társulatomat annak az eshetőségnek, hogy beszüntessék az előadásait.

— Jó, jó, majd estére beszélünk, — szolt Petőfi és ezzel egy külön szobába vonult dolgozni.

Este tele színház volt. Az öreg cenzor az első zártzseksor végén, rendes helyén ült.

A közönség közt mindenki Petőfi után tudakozódott, ki nemsokára megérkezik, de már egy kissé lehangoltan.

En újra kértem: tartózkodjék minden demonstrációtól, a függöny-felhúzóknak pedig megparancsoltam, hogy rendeletem nélkül a függőnyt föl ne huzza. Az első felvonás után öltözöm mellvén, az öltöző-szobába mentem. Egyszerre csak rengeteg taps és kiabálás ütötte meg füleimet. Félig öltözve futok a színpadra, s mit látok: a függőnyt csakugyan nem huzták fel, hanem Petőfi, távolléteimet felhasználva, az előfüggöny előtt a mé-

cesek közé állott s irtóztató tapsvihar közt engedelmet kért a közönségtől, hogy nem szavalhat, „mert ez az ur — s e szónál a zártzseksorban cenzorra mutatott — nem engedi meg; de — tevé hozzá vigasztalólag — majd eljön még ezen uraknak is a napja!

A közönség hahotázott, a cenzor pedig majdnem eszméletlenül támolygott ki zártzseksorból.

Igy szavalt Petőfi Debreczenben.

Játék után művészek és közönség nagy lakomát csaptunk; a pohárköszöntések egymást érték; éltették Petőfit, a debreczeni publikumot, a színészeket.

A dinom-dánom akkor ért véget, mikor jelentették, hogy Petőfi kocsija készen áll az indulásra.

Petőfi végül még egy felköszöntést mondott a cenzorokra. Milyen toaszt volt az! Beszéde végén azonban mégis kien-gesztelődött s így szolt:

— Szegény öreg, ennek ugyan megkeseríttem a mai napját; kérlek — folytatá hozzám fordulva, — menj be hozzá még ma s mond meg neki, hogy tisztelen s nemsokára visszajövök.

Frivoletta.

Irta: Luchán Elemér.

Nem volt szépség, csak olyan, kire szivesen rászokták mondani, hogy jó arca van.

Nem volt művelt, hanem ezt a keveset, a mivel birt, ügyesen tudta használni.

Budapesti levél.

A „Debreczeni Ellenőr” számára írta:
Gróf Vay Sándor (D'Artagnan.)

Az arisztokracziának határozottan is, farsangja van az idén.

Még le sem tették az udvari gyászt néhai dicsőült Erzsébet királynéért, már ravatalon fekszik Mária Lujza bolgár fejedelem asszony, a kiért újabb gyászt rendelt el a király.

A sokat szenvedett Bourbon-ház nem egészen idegen reánk nézve. Nemcsak azért, mert Ferdinánd bolgár fejedelem déd anyja a régi fényes Koháry család utolsó sarja volt s így ereiben magyar vér is buzog, de azért is mert sógora József főhercegnek, a mi rajongva szeretett, legmagyarabb főhercegünknek. — Ferdinánd fejedelem mint katona a honvédségnél kezdte pályáját, s huszár főhadnagy korában a tőzs-gyökeres magyar Jász-Berényben állomásozott.

Nagyon kedélyesen élt itt Koburg herceg, s esténként, az azóta elhalt, nagytudományu történet irónkkal, Bárczay Oszkárrel, a ki akkor százados volt, most szakiró kiült a lakása előtti falóczára.

A fullasztó porban, az alföldi sárgás nyári alkonyatban itt szötte-fonta terveit, amennyiben még akkor nem játszott szerepet a bolgár trón.

Mária Luiza atyja a páрмаi herceg háromszor nősült s utolsó neje egy Braganza hercegnő, Mária Terézia főherceg asszony testvére. A herceg családja rendszeren a bajor Pianoróban töltötte a nyarat, itt történt meg a most elhunyt fejedelem asszony esküvője is. Nem volt szívbéli házasság, mint oly kedés legmagassabb helyen, de Mária Lujza rendkívül kötelességtudó asszony volt s élete utolsó perceiig hűséges, odaadó felesége volt Ferdinándnak. Halála sok régi emlékezést elevenít föl.

Igy érdekes elmondani, hogy József nádornak a nagy palatizmusnak két első felesége hasonló körülmények közt mult ki.

Az első, Alexandra Paulovna, I. Pál császár leánya, és Katalin ezárnő, észak határainak semiramisának unokája, alig 18 éves, vonzó szép asszony volt 1801 ben, mikor a budai várak ormára rászált a golya madár.

Epen márczius 18 án, a fenséges fiatal apának nevenapjára készülődtek, de az örömet csakhamar gyász váltotta föl.

A szép orosz csári leány néhány órával azután, hogy leánygyermeknek adott életet, megtért apáihoz s meghalt csakhamar az új szülött is. József nádort, az erős férfit úgy megtörte a csapás, hogy ájultan esett főudvarmesterének gróf Szapáry Jánosnak a karjai közé s majdnem buskomorságba esett.

Többé hallani sem akart a nősülésről, de Ferencz császár, aki még mint trónörökös szintén gyermekágyban vesztette el első nejét Erzsébet wurtenbergi hercegnőt, annyit beszélt öcsésének, hogy József nádor hosszú évek mulva 1815-ben mégis elhatározta magát a nősülésre és oltárhoz vezette Hermina Anhalt-Bernburgi hercegnőt. Elnek még nagyon, nagyon öreg urak, akik mint kis fiuk látták a galambszelid, bájos kálvinista asszonyt, a ki az épülőfélben levő református templomba minden vasárnap meghallgatta saját udvari papjának a híres Kleimannak predikációit és bárgon énekelt a Wiedrunkei zsoltáros könyvből.

Majdnem két év telt el, hogy nem ringattak bölesőt a nádosai lakban, míg végre 1817. szeptember 14-én kettős gyermeket, egy főherceget és egy főhercegnőt szült a palatinusné. Buda és Pest örömben uszott.

Minden a legrendesebben ment, mikor egyszerre Pfisterer András akkori híres protomedikus veszélyes komplikációkat észlelt.

Hiába volt aztán minden tudomány, könyörgése az anyjának, kétségbeesése a férjnek, Hermina főhercegeasszony, szemének ekerője, a főváros szegényekének jótévő anyyala megszűnt élni.

Talán a szófiai gyász ahhoz hason-

latos ami akkor volt Budán és mint egy egykoru naplóban olvasom, míg harmadnapra szalantnyai Fischer István, egri érsek az újszülötteket keresztelte, a nádor egész szertartás alatt hangosan zokogott s Becken gróf főudvarmester volt kénytelen a jelenlévő magas uraságokkal szót váltani. Emlegetik most ezeket a régi dolgokat, közbe-közbe a politikáról is esik szó, mert hiába ez mindig csak a legérdekesebb s szinte könnyebbülten lélekszünk föl, hogy már nem kísért a koalíciós miniszterium, s a disszidensek minden valószínűség szerint oda mehetnek, ahová az a híres osztrák generális nyargalt, mikor lovát a hadgyakorlaton nem tudta visszatartani.

A társaságokban, kávéházakban mindenkinél meg van a saját külön ministere, a kit szeretne visszatartani — de abban még az ellenzékiek is megegyeznek a kormánypártiakkal, hogy: csak Wlassics ne menjen! Az agilis, rendkívüli tevékeny, irodalmat s művészetet emelő miniszter az ellenzéki sajtó előtt grata persona s a ki csak toll vagy ecset forgató ember, vele szemben konzervatív. Az írók írnak róla az asszonyok főznek neki.

Igy fényes vacsorát rendezett a napokban a nőképző egyesület tanfolyama, a melyen a miniszter nejével együtt vett részt.

Olyan kedélyes volt, mintha a legderültebb lenne a politikai horizont és nem győzte eleget dicsérni a főzésben maturizáló kisasszonyok, Csiky Erzsike, V. Kovách Rózsi, Karácsonyi Birike meg a többiek kalináris ellaboratúrait.

A vezető hölgyeknek, Rudnayné, Csikyné és Emich Gusztávnénak, valamint a rántáskavarás professzorának, Malatinszky Fáninak is kijutott az előismerésből, akik fölalták, hogy a lányok zongorazhatják Beethoven szonátáit is és egyben klavirozhatnak ösapáink supipeje szerint a gyuródeszkán is.

Igy aztán majd nagyobb lesz a házassági kedv, mint a mostani farsangon, ahol bizony még a miniszteri titkár sem

Nem volt az arcában semmi előkelő s inkább pórias kifejezésű szemeiből is hiányzott az érdekesség.

Hanem remekül tudott kaczerkoldni s evvel elesábitotta a férfiakat.

E kaczeréságot pedig oly elegantiával párosult művészzettel üzte, hogy senki sem vevé észre, hogy csak bolondít s hogy mindezekhez a szívnek semmi köze.

Szegény leány volt, hát gazdag akart lenni. Csak egyszerű polgárkisasszony volt, hát nagyságos nemes asszony akart lenni.

S az lett!...

A férfiak kezdtek érdeklődni utánna s észrevétlen is divatba hozták.

Igen hosszú, idegen hangzásu neve volt a külföldben igen fess kicsikének. Nehezen lehetett kimondani s még nehezebb észben tartani. Elnevezték hát röviden „Frivolettá”-nak.

Hamis volt nagyon a kis Frivoletta. Legalább is olyan hamis, mint fülbevalóinak keleti gyöngyei, melyek — mint ő is, — nyugaton termettek.

Hamis volt a mosolya, hamis a szája pirossága s hamis volt az a kacsin-tás is, a mivel a jogász-bálon Ilkey Gyurit elbolondította.

Ilkey Gyuri nemes ember volt és a négyezer holdas szép rokokó kastély ősergei birtok vallotta korlátlan urának.

Gyurinak a feje már-már kezdett hasonlítani ahhoz a tar-koponyájú pogányéhoz, a milyen a czimerébe volt festve, de daczára 38. évének lobbanékony vérü gavallér volt még mindig.

Mikor Frivolettával az első négyes figurái közben először találkozott s az vele

pajkosan szembenézett, Gyuri meg volt igézve, meg volt babonázva.

A második négyest már vele tánczolta!...

A harmadik négyesnél szerelmet vallott a csábos leánynak s a csárdás alatt már meg is kérte a kezét...

Esküvő után aztán elutaztak valahova. Nem tudta senki, hogy merre mentek, meddig maradnak.

Egyszer, ugy két hó mulva váratlan csak otthon termett az új pár. Ott ült Ilkey a snájdig feleségével egy közép páholyban.

Az asszonynak már valódi keleti gyöngyök voltak a fülében s lyoni selyemből készült eréme színü toillettejében feltűnő csinosan nézett ki. Fekete göndör hajában levő nagy brilliant diademje a spektrum minden színét szórta, mikor meg-meg libbent a fűrtjei között.

Nem igen ügyelt a darabra, hanem fumigative gukkerezte végig a parterre s páholyok alakjait. Alattuk a támlás székeken katonatisztek ültek, kik közül egyik, ki már régebb észrevette a sikkes fiatal asszonyt, állandóan a páholy felé nézett.

Amint az asszony unalmában ismét alánézett, tekintete odavetődött a fixirozó tisztre.

Tekintetök találkozott. Az asszony kissé elpirult, aztán más felé nézett...

Mikor másodsor is egybevillant a pillantása a tiszttel. — elmosolyodott. Onkéntelenül rá nézett a férjére. A szegény nem vett észre semmit.

A jó Gyuri el volt merülve a színpad nézésébe. Annak a bokorugrós szoknyájú kaczerkiás énekesnőnek csábosan szép moz-

dulatai voltak. S míg ő ezt nézte, az asszonya már gondolatban megcsalta az urát!

Egyszer csak amint az asszony oda fordult az urához, hogy neki valami semmiségről szóljon, a páholy pereméről alá hull egy női félkezttyü s épen annak a tisztnek a vállán pihen meg, kivel az elébb flirtelt.

Katona tisztnek pedig — ha keztyüt dobnak, el kell fogadni azt!...

Két percz mulva a tiszt már ott volt a páholyban s miután „Oberliutenant Freiherr von Wildekk” néven bemutatta magát, kifogástalan elegantiával nyujtotta át az illatos fehér glace keztyüt a meglepetést gruppirozó hamis asszonykának.

Ilkeynek, a lovagias, jó Ilkeynek nagyon megtetszett ez a figyelem.

Melegen szorongatta a főhadnagy ur kezét s rövid beszélgetés után annyira megszerette a „németet”, mint a hogy ő a tiszteket, — akik nem huszárok voltak — nevezte, hogy azon melegében meginvitálta magához látogatásra,

Az asszony közönyös volt s mindvégig ura tudott maradni érzelmeinek.

Mikor már a harmadik látogatást is megtette náluk Wildekk, a jó Gyuri még dorgálta is a feleségét, hogy nagyon hidegen bánik ez „ő” új barátjával.

A főhadnagy már a bécs-ujhelyi akadémián is kitűnő taktikus volt. Nem látszott őt feszélyezni az asszony magaviselete. Ellátogatott akkor is, mikor Ilkey nem is volt odahaza. Hanem egyszer Gyuri ép olyankor talált hazavetődni, mikor eceptet sem volt az illő...

Az előszobában véletlenül meglátta

mer vagyontalan leányhoz közeledni, mert a mai igényekkel, a hivatalos fizetésből nem futja egy budapesti háztartás költsége.

Máskülönben is szomorú, árnyékos a február hónap. A negyedét mindig meg lehet érezni a fővárosi forgalomban, de soha jobban mint februárban. Nedves, lueskos az idő, nem tél es nem tavasz.

A háziurnak utolsó garasát is kiadta a szegényebb meg a hivatalnoki osztály is, és nem marad így több; a szabók, a részletes zsidók örülten futkosnak, a szatócs már nem hitelez a nagyságának és a vacsorákat mindinkább sötét homály fedi.

Máskor a pariser és virstli járja, de ha a szatócs nem ad, mit lehessen enni Budapesten egy hivatalnok családnak, a mely nem járhat kávéházba, meg az országos kaszinóba! A többinek azonban van pénze, úgy csinál is a lapok rováására és azok sűrűben telnek meg váltohamisításokkal, sikkasztásokkal.

Herczeg, a patika-jog- és rendelésédelgő — csak egy példánya azoknak az existenciáknak, azok a fővárosi emberek jóhiszeműségéből, mely a hiúságából költséget.

Boldog aki menekülhet ebből a lázas, örökösön változó, szenzációkat hajhászó forgatagból, ami hasonlatos a mesebeli boszorkány konyhához.

Vagy olyan mint a Pandora szelencéje.

Igaz, hogy ha kiborítanánk jó csak igen kevés embernek jutna belőle.

Nem a tehetség, de az ököl győz már itt; a ki bírja az marja.

Carneval.

Hiába szabták a naptárkészítők olyan rövidre az idej farsangot, hiába intrikáltak fenn és alant Carneval hercege uralkodása ellen, ő fensége nagy diplomata, nem könnyen enged megengedni magát, nem enged a jussból, amiért okvetlen hálával tartoznak neki a mamák, a vőjelöltek s az ábrándos ilusok, Ilonkák, Margitok, Katiczák . . .

a Wildekk kardját és köpenyegét. Gyantulanul sietett be a salonba.

A bolyhos szőnyegek felfogták lépteit nesztét s ő zajtalanul ért a salon csipkefüggönyös üveg ajtajáig. Ott önkéntelenül bepillantott s aztán hirtelen, heves mozdulattal betoppant az illatos meleg szobába.

Asszonya elrémült areczsal szökött fel a rokokó virágos kis kerevetről s ideges gyorsasággal rántotta ki kezét udvarlójából.

Wildekk — ki eddig feltérden ült előtte — e pillanatban felnézett a megcsalt barátra, a férjre, aztán előkelő lassúsággal felemelkedett, néhányszor rálegyintett a térdére a kezében levő hattyu-ptémes uligrán legyezővel, aztán visszadobva azt egyik tabouretre, hidegvérrel odalépett ilka elé . . .

Egy pillanatig szemközt nézték egymást, azután a tiszt csak annyit mondott: „ha tetszik, rendelkezésekre állok.“

Az asszony másnap kisírt szemekkel várta az urát.

Atlótt mellel, sápadtan, eszméletlenül hozták haza a jó Ilkey Gyurit.

A lovagias Wildekk is vele jött.

Kezében tartogató a jó Gyuri hideg-gülő kezét s mikor az pár percz mulva utolsót vonaglott, még érezte annak gyöngé szorítását . . .

A főhadnagy tudta a morált . . . Másfél év sem telt bele s a hamis „Frivolletta“ — Ilkey gazdag özvegye — mint Wildekk báróné lett bemutatva az ezredesné soiréján . . .

Carneval, az idej farsang rövidségére való tekintettel, kétszeres hévvel mozgósította tánczigéceit s a derék „táncban“ utazók minden erejükkel és óriási %-re dolgoznak, hogy az ide télen több legyen a bál-üzlet s a táncvilág börszénén jól jegyezzék a II-ik négyeseket s ne álljon al pari a polka, a mazur s a tánczemek „tiszavidéki buzája“, a — walzer . . .

Debreczeni főügynöksége ellen sem lehet panasz Carnevalnak, szép kötésekkel csinálnak minden táncsteremben; nap-nap után vig muzsika szó hallik hol itt, hol ott, egyik multság a másik után, (s következőkép eljegyzés, eljegyzés után) mindennap, minden éjjel százan, meg százan kiáltják: Sohse halunk meg . . .

Az egész farsangon kevés dissonáns hang siklik keresztül, a papák sóhajtása, s — a váltók aláírásánál a pennák szerzése . . . Hanem elnyomja ezeket a vigság, a jókedv, a czigánymuzsika, pohárcsengés, s a „sohse halunk meg!“

A legközelebbi nagy muri 8-án lesz, a „Debreczeni Első Asztaltársaság“ művészestélye, gyönyörű programmal, s Debreczen szépségeinek jelenlétével biztosítva egy igazi szíves, kedélyes estét mindenkinek, aki csak elmegy. *Kállay Lujza, Serfőzy Zseni, Karacs, Rubos* s azonkívül a debreczeni jókedvű világnak minden kitűnősége ott szerepel a művészestély programjában, minek végeztével, a reggelig tartó tánc lesz, akár hó, akár eső léssen, tekintet nélkül a jelenlegi zilált politikai helyzetre s a Kuczoráné asszony szerencsétlen végetért malaczára.

A rendezőség — Carneval legválogatottabb „táncutazói“ — nem győzi a meglepetések kieszelését s a tervezetéseket, mikből csak egyet emelünk ki, a művész-est utolsó pontját, melyben a „Debreczeni Első Asztaltársaság“ Carneval Flórenzi hercege ő fenségét görögötöz mellett *díszpolgárrá* választja meg.

A jegyek — tekintettel a jótékony célra — *infra* nem kaphatók, de a nagy közönség érdekében gondoskodva lesz bankhivatalnokokról, akik készséggel fogják ott helyben a pénztárnál pénzünket korona értékre átszámítani.

Azt is megsugjuk, hogy Carneval hercege a braganzai örgróf kíséretében szintén ott lesz s minden jelenlétével brudert fog inni . . .

Tukó.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szombaton, február 4-én, („C“ bérletben) *A Végrehajtó*. Vigjáték.

Vasárnap, február 5-én, délután leszállított helyárrakkal: *Oroszlánvadász*. Verő operettje; este (bérletszünetben): *A nazarénusok*. Irta: *Ujlaki Antal*, zenéjét szerzte: *Dóczy József*.

Hétfőn, február 6-án, („A“ bérletben) *A nazarénusok*. *Ujlaki Antal* népszínműve.

Kedden, február 7-én, („B“ bérletben) *Hoffmann meséi*, operett.

Szerdán, február 8-án, („C“ bérletben) *A bünös*, Vass Richárd drámája.

Csütörtökön, február 9-én („A“ bérletben) *A bünös*, dráma.

Pénteken, február 10-én, („B“ bérletben) *A költő álma*, Angyal Armand operája.

Szombaton, február 11-én, („A“ bérletben) *A költő álma*, opera,

Vasárnap, február 12-én, délután 3 órakor *Igmándi kis pap*. Este (bérletszünetben): *A baba*, operett.

A végrehajtó.

— Bohózat 3 felvonásban. Irta: Sylvan és Artus. Fordította: Béli I. Bemutatója a debreczeni színházban február 3-án. —

Vidámság és kaczagás jellemezte a tegnapi színházi estét. Az előadás, különösen a második felvonás alatt, néha megakadt, a színészek szava elveszett a közönség kaczagásában és tapsviharában. Ez az első dolog, a mit konstatálnunk kell. Mindenesetre szerencsés akuczióznak mondható az olyan darab, a mely ha előkelőbb igényeket sem kompozíció, sem elmés fordulatok dolgában nem elégíti ki, de *komikus helyzetekben oly gazdag* hogy felvillanyozva hagyta el a közönség a színházat, megelégedvén azzal, hogy jól mulatott. Bohózat színrehozatalával egyébb ambíciója, mint a mulattatás, a színháznak sem lehetett.

Mert helyzeteken épül föl az egész kompozíció. Oly helyzeteken, a melyeket a néző előre lát ugyan és mégis mindenképpen meglepnek. Kissé durva eszköz valamennyi, kaczagtatnak. Nevetni kell még a legfanyarabb és legblarittabb léleknek is Cheradame végrehajtó helyzetében.

Ez a boldogtalan ember egy kokottnál akart végrehajtani. A kokott mindent elkövetett, hogy szépségével és kaczerságával megejtse a szigorú végrehajtót. Nem lehetett. A száraz, megközelíthetetlen hivatalnok visszautasít minden hízlegést. De szerencsétlenségére éhgyomorral ment végrehajtani s a kokott reggelivel kínálta meg. Ennek nem tud ellentállni. Eközben a leány kedvese — egy kapitány — váratlanul megérkezik, amitől a végrehajtó megijed és elrejtőzik. Véletlenül a fürdő kabinba rejtőzik, ahol meghuzzák a zuhanyzsinórt és a végrehajtó bőrig átázik. Hogy megszáradjon, női ruhába bujtatják. Ily helyzetben meglepi a felesége, a ki uralomra vágyik odahaza s ezt a helyzetét ki akarja használni. Ugyancsak zuhany alá kerül a végrehajtó veje és egy rendőrbiztos is. Előbbi szintén női ruhát vesz föl, hogy száradjon s ily helyzetben kerül a legfuresább helyzetbe.

A dolog persze a szereplő személyek előnyére bonyolódik le, a szerzők erőszakossága folytán, a kik a logikát fejtetőre állítják. De s közönség ezt nem vette zokon; a józü és elementáris nevetés mindent megbocsátott s e véget nem érő kaczagás közt töprengeni, vagy eszmélni sem volt ideje.

A vidámság a második felvonásban éri el a tetőfokát; az első felvonás csak bevezeti a második felvonás bosszúadás bonyodalmát. A harmadik felvonásban a szerzők már nem tudták fokozni a helyzeteket s hatás dolgában messze elmaradt az előző felvonás mögött.

A rendezés ugyancsak a második felvonásban mutatta meg, mit tud. — A kokott lakása, a fürdőszoba elhelyezése, a világítási eszközök alkalmazása minden igényt kielégített.

Egy-két színésznek is nagyon hálás szerep jutott. Első sorban *Fenyérinek* a ki a czimszerepet játszotta. Beszéd modora, megjelenése, rövid, gyors hanghordozása, arczjátéka és mozdulatainak komikuma egyaránt érvényesült a színpadon. Minden jelenetét ki tudta domborítani erős realiztikus komikummal.

Halmy Margit a kokott szerepében temperamentumos, friss és fess volt. Művészi játékával illuziót keltett s beszéde, nevetése, egyaránt feleltette a szerep visszatetsző momentumait. A legkényesebb helyzeteket is elfogadhatóvá tette az a véghetetlen sikkés mód, amelyet a kokottot személyesítette.

Kiss Irén, ez az igazi művészlélek ma is szépen oldotta meg nehéz feladatát. *Rubos Árpád* változatos modorral játszott. Játékában tulságos sok a flegma s nem aknázza ki eléggé a komikum poent-

jeit. Tanay nehéz feladattal küzdött. Az egész szerep csupa félelemből áll, a mi egyformára tette, de azért nem maradt hatástalan. A kisebb szerepek közül ki emeljük Fáy Flórárt, ki kedves fiatal menyecske volt s a nem egyéniségéhez illő szerepét is ügyesen játszotta meg; továbbá Barthát és Szentest, a kik kisebb szerepekben megneveztették a közönséget. A darabot ma ismétlik.

* **Nazarónusok.** Ma délelőtt volt a főpróba *Ujlaki* Antal népszínművéből teljes dekorációval és zenével. A darabot *Komjáthy* János igazgató személyesen rendezi, *Dóczy* József bájos népdalait pedig *Vince* József karnagy hangszerelte. — Ezen a próbán képviselve volt a sajtó is. A társulat nagy ambícióval készül az előadásra. A szereplők már a mai próbán teljesen tudták a szerepüket, a mi csak arra vall, hogy kedvvel foglalkoznak a darabbal.

* **Szintársulatunk Nyiregyházán.** A debreczeni szintársulat első nyári állomása — mint értesülünk — Nyiregyházára lesz, ahol, a debreczeni évad bevégeztése után, május első hetében kezdik meg az előadásokat. A nyiregyházi közönségnek a nyár folyamán hosszabb időn át lesz alkalma egy kiválóan szervezett szintársulat előadásaiban gyönyörködhetni, mert a társulat ezuttal legalább két hónapot szándékozik ott tölteni.

Legujabb.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A király előtt.

Budapest, február 4. (Érkezett 2 órakor.) Bécsből telegrafálják, a király ő Felségének úgy báró *Fejérváry* honvédelmi miniszter, mint *Széll Kálmán* a kompromisszum tárgyalásokról referált. A király budapesti utazását illetékes helyen megczáfolják.

Fejérváry honvédelmi miniszter tegnap este, *Széll Kálmán* pedig ma reggel érkezett Bécsbe.

Mint Bécsből a legutolsó távirat jelenti, ő felsége a király délelőtt *Fejérváry* minisztert egy teljes órai kihallgatáson fogadta. Nyomban utána *Széll Kálmánt* fogadta hosszabb kihallgatáson.

Stefánia trónörökösné Budapesten.

Budapest, február 4. (Érk. d. u. 2 ó. 15 perczkor.) *Stefánia* özvegy trónörökösné májusban szokatlanul hosszú tartózkodásra Budapestre jön. Ittléte alatt több estély lesz a királyi palotában. Illetékes helyről vett értesülésszerint ekkor érkezik vele hosszabb tartózkodásra leánya *Erzsébet* királyi hercegnő is.

Véres tüntetés Marseilleben.

Budapest, február 5. (Érkezett délután 2 órakor.) *Rocheport* Max Regis volt polgármesterrel, ki szintén a zavarosban halászok közé csapott föl, ma Marseillebe érkezett. Véres tüntetések és verekedések voltak. Két ember életveszélyesen megsebesült. Sok egyént tartóztattak le.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg kétfél később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Róczy-egyesület „Ötven”-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

— **Állami tanítók gyűlése.** Az állami tanítók egyesületének választmánya *Kozma* László a debreczeni orsz. tanítói árvaház igazgatójának elnöklete alatt Budapest tartotta gyűlését a tanítók kaszinója helyiségében. Elnök jelentést tett a kultusz-miniszternek az állami tanítók memorandumára adott feleletéről, melyet lényegében ismertettünk. A választmány örömmel vett tudomást a leiratról és elhatározta, hogy holnap délelőtt tíz órakor küldött-ségileg fog tisztelegni a miniszternél. Esután elhatározták, hogy az egyesület közgyűlését a tanítók országos bizottságának nyári ülésével együtt tartják. A közgyűlésen a jelentéseken kívül tárgyalni fogják a tanítók nyugdíjának és a tanítók házának ügyét.

— **25 év múltán . . .** Azon tényezők között, melyek nagy mértékben hozzájárultak a hazai mezőgazdaság és kertészet haladásához, az elsők között látjuk a Mauthner Ödön magkereskedő céget, mely az idén ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát. E cég működését mindenütt elismerés és méltánylás kísérte és hogy többet ne említsünk, a cég tulajdonosát a Ferencz József-rend és az orosz Szt.-Anna-rend lovagkeresztjével és a bolgár nemzeti rend tisztikeresztjével tüntették ki. Ezenkívül a Mauthner cég es. és kir. udvari szállító és évek óta szállítja ő felsége kastélyai és birtokai magszükségletét az egész osztr. magy. monarchiában, továbbá több királyi, fejedelmi, főhercegi és hercegi udvarnak is szállítója. A Mauthner-féle magvak különben 27-szer lettek bel- és külföldi kiállításokon első díjakkal kitüntetve. A jubileumi főárjegyzéke — melyet a cég kívánatra ingyen és bérmentve küld, — valódi remekmű, egy kitünő növénytermelési utmutató, nemcsak a benne előforduló számtalan tenyésztési utasítások, hanem a megragadóan szép és hű növényfényképek miatt is. Legjellemzőbb, hogy e főárjegyzék nem a rendelő rovására ilyen fényes, mert a magárok, tekintve az ismert kitünőséget és föltétlen megbízhatóságot, sokkal olcsóbbak, mint bármely másik magyar vagy külföldi cégénél, hanem a Mauthner cég rengeteg forgalmában leli magyarázatát és elég érdekes megtudni, hogy említett árjegyzék költségeit az összes rendelésekre megosztva, egy rendelésre nem egészen 1/4 kr. esik.

— **Bűnügyi végtárgyalások sorrendje.** A jövőhét folyamán a debreczeni törvényszék büntető tanácsa a következő bűnügyekben tart végtárgyalást: Február hó 6-án, hétfőn: *Kömüves* Antal ellen sikkasztás büntette, *Uj Pál* ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért. Február hó 8-án, szerdán: *Mocsár* Imre ellen rágalalmazás vétségeért, *Schvarcz* Jenő ellen súlyos testi sértés büntetteért, özv. *Orosz* Sándorné ellen bűnpártolás vétségeért. Február hó 9-én, csütörtökön: *Hevesi* Dániel

s társa ellen súlyos testi sértés büntetteért, *Dalmi* Barna s társai ellen párviadal vétségeért, *Debreczeni* László s társa ellen hatóság elleni erőszakért Február hó 10-én, pénteken: *Pásztor* Sándor ellen magán okirat hamisításért, *Takács* Imréné és társa ellen gondatlanságból okozott emberölésért, *Láda* János ellen súlyos testi sértés büntetteért. Özv. *Májsz* Dánielné ellen lopás büntetteért.

— **Halálozás.** Nagyváradnak gyásza van. Egyik legjobb embere, nemes gondolkozású fia nincs többé, mint az alább következő gyászjelentés mondja: Ifj. *Gyalokay* Lajos úgy a saját, mint *Gyalokay* Aranka, *Sándor* és *Jenő*, valamint néhai *Gyalokay* József özvegye és *Aranka* leánya s az összes rokonok nevében, a szív legmélyebb, legőszintébb fájdalommal tudatja a legnemesebb szívű jó apa és rokon szentgyörgyi és gyalokai *Gyalokay* Lajos, a nagyváradi kir. törvényszék nyug. elnöke, Nagyváradi város törvényhatósági bizottsági tagja, 1848-49-iki honvéd századosnak stb. stb. folyó év február hó 2-án délután 5 órakor életének 73-ik évében hosszas és kinos szenvedés utáni gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó évi február hó 4-én d. u. 3 órakor fognak az *Apáca*-utczai 397. sz. házból a helvét hitvallás szerint a váradi-olaszói sírkertben levő családi sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni. Nagyváradon, 1899. február 2-án. Légyen emlékezete örökre áldott!

— **Ipari érdekek új munkásai.** *Kovács* István a debreczeni kereskedelmi és iparkamara új fogalmazója, máris jó névvel dicsekvő közgazdasági író, ki eddig a pécsi kamara fogalmazója volt, — február 1-jén foglalta el debreczeni állását, amelylyel főként az iparügyek intézése van összekötve. — *Dr. Bocz* Elek, a debreczeni ipartestületi előljáróság tegnapelőtti ülésén mutatkozott be, — amikor is megköszönte a beléje helyezett bizalmat s kifejtette programját.

— **A debreczeni gazdasági egyesület** tagjai értesítettnek, hogy a tulajdonukat képező sertések közül 1000 darab a sertésvész ellen ingyen gyógykezeltetik s felkértenek, hogy ezen gyógykezeltetés végett az egyesület ügyvivő titkárnál (Városház) jelentkezzenek. Habár a sertésvész elleni ojtások által elért eredmények vizsgálata alkalmával azt tapasztaljuk, hogy azt teljes siker nem követi is, még is sikerült elérni, hogy ha már a betegség kitört, az elhullási százalék nem 50, 70, 80, hanem 25, 30. Ez az eredmény pedig már nagy anyagi előnyt jelent.

— **Műkedvelők a színházban.** A kollegiumi *Erzsébet* királyné ösztöndíj alapítvány s a *Fröbel* gyermekkert pénztára javára tervezett műkedvelő előadások próbái naponta serényen folynak a színházban. S bár még messze van e kettős ünnepnap. — a közönség már is úgy elkapkodta a jegyeket, hogy csak a második emeleti páholyokra és támlásszékek egy részére jegyezhetnek elő azok a kik azon kívül, hogy áldozatot akarnak hozni a két nemes célért, — gyönyörködni is óhajtanak Debreczen legszebb leányainak festői szép csoportjában s ügyes játékában.

x **A Homok-kertben** a *Kovács* Gábor-féle szülő, melyen 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri lakás van és nemes fajú csemege szőlővel van berakva, egészben vagy részben is több évi részletfizetés mellett eladó esetleg bérbeadó, értekezhetni *Medgyessy* Lajosné tulajdonossal *Széchenyi*-utca 5. sz. háznál, ahol több rendbeli lakosztály is kiadó.

x **Hivatali helyiségül,** esetleg ipari célokra raktárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

Február 4. A függetlenségi- és 48-as párt táncvizalma az „Arany-Bika” disztermében.

Február 4. A máv. altisztek táncvizalma az új műhelytelep csarnokában.

Február 8. Első magyar asztal-társaság estélye az „Angol-Királynő” helyiségében.

Február 11. Ács-ifjúság dalkörének műkedvelő előadása a „Margit”-fürdő disztermében.

Február 14. Jogász- és tisztviselő-kör jelmez-estélye a „Bika” disztermében.

Február 18. Nyomdászok mulatsága a „Margit”-fürdő disztermében.

Február 25. Az izraelita jótékony nőegylet „debreczeni vásár” mulatsága a „Bika” disztermében.

* **Vásár a Bikában.** Az egész város érdeklődését felkeltette az a nagyszabású s a maga nemében eredeti mulatság, melynek rendezésén az izr. nőegylet hetek óta lázasan készül s fáradozik. Olyan mulatság lesz ez, melyet még Debreczenben nem tartottak. Vásár a múlt századból, ezt akarja élvezetes s gyönyörködtető szórakoztatások mellett bemutatni a nőegylet. A rendezőség hölgy tagjai, valamint férfitagjai megtartott gyűlésükön már ki is dolgozták a vásár részletes roppamját. A program egyes pontjait nem áruljuk el, meglepetés lesz az mindegyik, de azt jelezhetjük már eleve is, hogy élvezetes, mulattató lesz, de egyszersmind hű képét fogja elénk tárni a régi hirneves országos debreczeni vásároknak. Vásári sokadalommal telik meg a „Bika” diszterme, melyben ezuttal vásári bódékat, sátorokat állítanak fel s a különbnél különb látványosságok egész zöme vár a közönség meglepetésére. — A rendezőség élén a fáradhatatlan s ügybuzgó elnöknő dr. **Balkányi Miklósné** s jegyző dr. **Altmann Béla** működésével mindent elkövet, hogy a közönségnek minél kellemesebb estét szerezhessen. Melepetés számba megy majd a vásárban megjelenő vásári ujság, melynek tartalma sok derült percze ad majd alkalmat. Már most jó előre biztos sikert jósolhatunk az izr. nőegylet által tervezett mulatságnak. A rendezőség ezuton is felkéri a közönséget, különösen a férfiakat, minél számosabban jelenjenek meg jelmezben, lehetőleg régi magyar s diákjelmezekben.

* **Nyomdász bál.** Február 18-án a Margit-fürdő disztermében tartandó nyomdász-bál a legkellemesebben eltöltendő mulatságnak ígérkezik. A rendezőség, élén a vasszorgalmu, lelkes **Somos Arpáddal**, mindent elkövet, hogy a közönséget minél több meglepetésben részesítse. Érdekesnek ígérkezik a szedésverseny, melynek befejeztével „Ejféli Ujság” című lap jelenik meg. A szünórát tréfás felvonulás jelzi. A minden ízében sikerültnek ígérkező mulatságra 1 forint a belépő-díj. Családjegy három személyre két forint. A tánc nyolcz órákor kezdődik. A mulatságra a Csokonai-nyomdában készült igen izléses és a sablonos meghívóktól elütő „Meghívást” bocsátottak ki. A zenét Magyar testvérek zenekara szolgáltatja.

Köszönetnyilvánítás.

— Folytatás. —

A nőegylet 1899. január 14-én tartott közvácsoráján felülfizettek:

Ételneműeket adományoztak még a következők: Szinay Gyuláné 3 tál peccsenye, 10 literes üveg bor, Berger Henrikné 2 tál hal mártással, Végh Gyuláné 2 tál sütemény, dr. Nagy Lajosné 40 üveg bor, Hajdu Gyuláné 2 kenyér, Péchy Kálmánné 2 tál peccsenye, 4 üveg bor, özv. dr. Szeőke Istvánné 1 tál peccsenye, ifj. Rickl Antalné 1 tál pulyka, özv. Vértessy Lajosné 1 tál debreczeni béles, 1 kenyér, Naszády Ivánné 1 tál nyul pástétom, Baróthy Béláné 1 tál galantin, 1 tál vegyes felvágott, 2 créme, Visky Károlyné, 1 tál vegyes felvágott, Füleky Pálné 2 tál pulyka, 1 tál sonka, özv. Domokos Kálmánné 1 tál sertés peccsenye, dr. Pallay Miklósné 16 üveg bor, Jablonczay Kálmánné 2 tál pulyka, 2 tál sonka, Tóth Boros Jolán 1 tál kappan kompóttal, dr. Popper Alajosné 1 tál sonka, Sámy Béláné 1 tál sonka, Berger Mórné 1 tál libamáj pástétom, 1 tál kappan, Fürst Ödönné 1 tál pulyka, Lukács Ármánné 1 tál füstölt nyelv, Sass Béláné 1 tál sonka, 2 üveg bor, Veresné Szathmáry Teréz 1 prágai sonka, Hutiray Béláné 1 tál pulyka, 1 tál sonka, 1 kenyér, dr. Bartha Béláné 1 tál pulyka, Kiss Áronné 1 tál pulyka, 1 tál sonka, dr. Király Ferenczné 1 tál kappan, 1 kenyér, Rösszler Richárdné 1 tál libamáj pástétom.

(Vége köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 126. Bérlet 105-ik szám „C”

Ma, szombaton, 1899. február 4-én.

A végrehajtó.

Bóhózat három felvonásban,
SZEMÉLYEK.

Cheradame végrehajtó	—	Fenyéri Mór
Octavie, felesége	—	Kiss Irén
Brocotel, ügyvéd Cheradame veje	—	Tanai F.
Antoniette, felesége, Octavie leánya	—	Fáy Flóra
Largilette, irnok	—	Rubos Arpád
Pemparet	—	Szentes János

Kapitány	—	—	—	Bartha István
Cyprienne	—	—	—	T. Halmi M.
Marianna, szobaleány	—	—	—	Cserényi Adél
Zolie, szakácsné	—	—	—	Antalfiné
Rendőrbiztos	—	—	—	Antalfi
Bérszolga	—	—	—	Herczeg S.
Justine, szobaleány	—	—	—	Makrainé
Pinczér	—	—	—	Pálfi
1. { polgári rendőr	—	—	—	Marosi
2. {	—	—	—	Tóth

Hónap vasárnap február 5-én délután 3 óraaker leszállított helyárrakkal:

Az oroszánvadász.

Vig operette három felvonásban.

Este fél 8 órákor rendes helyárrakkal:
ujdonosságul először:

NAZARÉNU SOK.

Eredeti népszínmű 4 felvonásban. Irta:
Ujlaki Antal.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Fővárosi szerkesztőségünk:
(szerkesztő: Kéry Gyula)

Budapest, Üllői-ut 70. I. emelet 13.
Telefon: 59-14.

Homoki sima szőlővessző eladás.

Méltóságos Gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak debreczeni mintaszőlőtelepéről.

Olasz-Rizling, Kövi-dinka, Zöld-Silvánt, Ezerjó, Nagy-Burgundi, Kadarka, Oportó és Chassellas peronosporamentes fajtisza 60 cm. hosszú, ősziszedésű sima szőlővessző eladó.

Bővebb felvilágosítást ad az eladással megbízott

Kubinyi Lajos,

Debreczen, Kossuth-utoza 32. sz.

MEGHIVÓ.

A Derecskei Takarékpénztár Részvény-Társaság

VIII. évi rendes közgyűlését

1899. évi február hó 19. napján d. e. 11 órákor tartja meg a saját üzlethelyiségében, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1898. évi üzlet eredményéről, s a nyereség felosztására vonatkozó indítványa.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadások megvizsgálásáról.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Egy igazgatósági tag választása.
5. Esetleges indítványok.

Derecske, 1899. február 3.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, az alapszabályok értelmében tartozik részvényeit, melyeket a közgyűlést legalább egy hónappal megelőzőleg saját nevére iratott, szelvényeivel együtt, a részvénytársaság pénztárában, vagy Nagyváradon a „Biharmegyei kereskedelmi-, ipar- és termény hitelbank”-nál, illetve a „Biharmegyei Takarékpénztár”-nál letenni, melyről térítvényt kap.

A zárszámadások és a forgalmi kimutatás a közgyűlést megelőző 8 napon keresztül a részvénytársaság üzlethelyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

107-1-1

Az igazgatóság.

Köhögés és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szerekből u. m. hársfavirág, hársfaméz és czukorból készült

Hársfaméz-czukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

A KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény. Kitiűnő sajátosságait az orsz. egészségügyi tanács is méltatta s ajánlására belügyminiszteri engedéllyel láttatott el.

Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

Legtökéletesebb areztisztító és szépitő szer:

Akácia arez-eréme 1 frt.

Akácia szappan 50 kr.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: **Kriegner György**

Korona-gyógyszertára, Budapest, VIII., Kálvin-tér. 80-6-2

Kaphatók a gyógyszertárakban.

**GÉPGYÁR
MAX KORN**

mérnök

B E C S.

Währing, Theresiengasse 9.

Mindenemű

Famegmunkáló- és szerszámgépek különleges gyártása. 88-12-4

Igen alkalmas az utazásokon.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságoktól megvizsgálva.
(Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. júl. hó 3-án.)

Kalodont

elismerett legjobb 77-24-9

fogtisztító szer.

A száj kiöblítése csupán fog- vagy szájvízzel nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle fogtisztító szer használata.

Mindenütt kapható.

Csakis ezen védjeggyel valódi.

Utánzatok miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre.

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udv. és kamarai szállítónő, Bécs, I., Graben 14. Által föltalált és használt szépségkészítmények által sikert

Poudre ravissante cs. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen; a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás zománca alatt a bőrküvések, anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépitő szerek által kitért likacsokat összehúzza és az arcnak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnne. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Törvényesen védve.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású tolette-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításon nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabonként 1 frt 50 kr-ért és a „Savon-Ravissante” kiváló szépségkészítmény hölgyek és urak részére, darabonként 80 kr-ért. Valamennyi készítményem csodálatos hatásáért teljes kezeséget vállalok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökben és csak diszkreció miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs, I., Graben 14.

82-12-2

KATHREINER-FÉLE
Kneipp
maláta kávé.

Nagy mama nekem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomor bajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva.

Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.